

DOF - Dansk Ornitologisk Forening

Thorshane versus sandløber

HAANING I FELTEN Stormen Knud har bragt masser af gode havfugleoplevelser til landet de seneste dage. Storkjovererekord i Skagen, mange stormsvale og sabinemåger, tusindvis af suler og mallemukker, småkjoer, mellemkjoer og almindelige kjoer. I dag trak en thorshane forbi Ørhage. Første melding var sandløber. Anden melding var ”NEJ”. Tredje melding var ”Det er sgu en thors”! Hvad var det, der afgjorde forskellen på de to arter? Læs med herunder.

I efteråret 1992 var jeg ringmærker på Blåvand Fuglestation. En oktoberdag var jeg ude at luske småfugle, og på Sydhukket ser jeg en mand stå med teleskop, hvorfor jeg gik over for at høre, om han havde set noget.

”Ja” var svaret. ”Men det var underligt for jeg så en sandløber lande på vandet”.

Tiden stod lidt stille.

På det tidspunkt ”manglede” jeg thorshane, og jeg vidste, at det måtte være en sådan. Desværre så vi aldrig noget til fuglen, og observatøren fik vist lidt at tænke over...

Thorshane og sandløber er et notorisk svært artspar på havobsen om efteråret. De er begge vadefugle af nogenlunde samme størrelse, og de deler to ens og påfaldende kendetegn. Nemlig grå overside og markante hvide vingebånd.

Dengang jeg var uerfaren udi havfugle, spurgte jeg de erfarne meget til, hvordan man kunne kende forskel. Jeg husker, at jeg fik at vide, at thorshane lignede en sandløber, men typisk havde en mere svirrende flugt,

hvor kroppen vrikker mere fra side til side.

Det er måske rigtigt nok, stadigvæk, men samtidig er det også ret uhåndgribeligt. Se blot hvordan en enlig sandløber flyver i strid modvind mellem bølgerne, og kun kan ses i korte glimt ad gangen.

Det er jo det, der også er sagen: Ofte er observationsforholdene ikke helt optimale på grund af stærk blæst, sandfygning, afbrudte syn på fuglen på grund af høje bølger, varierende lysforhold etc. De fleste thorshøns bliver nemlig set i forbindelse med lavtrykspassager fra vest, og de udgør blot en lille hurtig fugl i et stort buldrende scenarie!

Havobs er oftest en meget spektakulær naturoplevelse, hvor havfuglene er små på en stor og voldsom scene. Her en 1K sabinemåge, Roshage den 26. september 2018. Foto: Henrik Haaning Nielsen

I stedet for forskelle i flugtmåde som ganske givet kan opfattes forskelligt såvel som subjektivt, finder jeg det af større værdi og tydeligere at kigge på fuglenes proportioner, der faktisk er ret forskellige. Det kræver naturligvis at fuglene ses bare nogenlunde godt.

Sandløber er kompakt, og den virker storhovedet og korthalet.

Thorshane virker derimod småhovedet og langhalet.

Samlet set giver det to forskellige jizz, som er påfaldende. Når jeg oplever thorshane, synes jeg, at kroppen virker lang, hvilket forstærkes af den lange hale, men også af en slankere krop. Brystet er til gengæld fremskudt og kraftigt, og forstærker indtrykket af det lille hoved.

Sandløber er til gengæld altid plump, kompakt og storhovedet, relativt set. Desuden har den et kraftigere aftegnet vingebånd ude i hånden i forhold til Thorshane, men det er naturligvis svært at afgøre nøjagtigt i felten. Det betyder dog at vingebåndet virker kraftigere og bredere, end hvad man opfatter hos thorshane.

Sandløber, New Jersey, USA, oktober. Bemærk sandløbers kompakte jizz på grund af kort hale og stort hoved. Bemærk desuden det brede vingeband i hånden. Foto: Helge Sørensen

Thorshøns, Roshøge, Hænsthalm den 25. oktober 2014. Bemærk den lange hale, den lange krop, det lille hoved, det fremskudte bryst og det smalle vingebånd i hånden. Sammenlign med sandløberen ovenfor. Foto: Hans Henrik Larsen

Sandløbere, New Jersey, USA, oktober. Bemærk det kompakte, runde og korthalede jizz. Foto: Helge Sørensen

Thorshøns, Roshage, Hanstholm den 25. oktober 2014. Bemærk det langhalede og småhovedede jizz. Foto: Hans Henrik Larsen

Jeg kan kun opfordre til at tage ud og opleve en rastende thorshane, så snart der findes en sådan her i efteråret. Det er en glimrende måde at jizztræne på. Det samme gælder sandløbere, der heldigvis kan opleves rigtig mange steder langs vores kyster.

Tak til Hans Henrik Larsen og Helge Sørensen for udlån af flotte billeder.

 Dato:
26. 09. 2018

 Skrevet af:
Henrik Haaning Nielsen

 Fotos af:
Helge Sørensen
Hans Henrik Larsen
Henrik Haaning Nielsen

 Emner:
FELTBESTEMMELSE

Tags:

FELTBESTEMMELSE, SANDLØBER, THORSHANE